

Θέατρο: Αυτή η «Μεγάλη Πλατεία» μας χωράει όλους

 protagon.gr/epikairoτητα/afti-i-megali-plateia-mas-xwraei-olous-44341974201

Σκηνή από την παράσταση της Θεσσαλονίκης |

Πολιτισμός

Ο Άκης Δήμου ανέλαβε, μετά από παραγγελία του ΚΘΒΕ, να μεταφέρει στη θεατρική σκηνή, το εμβληματικό κείμενο της μεταπολεμικής ελληνικής πεζογραφίας – με τον συγγραφέα Νίκο Μπακόλα να δημιουργεί ένα μυθιστόρημα με κέντρο δράσης την πόλη της Θεσσαλονίκης

Σκηνή από την παράσταση της Θεσσαλονίκης

|

Πολιτισμός

Ο Άκης Δήμου ανέλαβε, μετά από παραγγελία του ΚΘΒΕ, να μεταφέρει στη θεατρική σκηνή, το εμβληματικό κείμενο της μεταπολεμικής ελληνικής πεζογραφίας – με τον συγγραφέα Νίκο Μπακόλα να δημιουργεί ένα μυθιστόρημα με κέντρο δράσης την πόλη της Θεσσαλονίκης

Θραύσματα της μνήμης και της ιστορίας γεννούν πραγματική ποίηση στη σκηνή της Μονής Λαζαριστών του ΚΘΒΕ στη Θεσσαλονίκη σε μια εξαιρετική παράσταση που μεταφέρει στο θεατρικό σανίδι ένα από τα σημαντικότερα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας, τη «Μεγάλη Πλατεία» του Νίκου Μπακόλα.

«Η ατομικότητα των ηρώων του Μπακόλα εκτρέπεται πολύ γρήγορα σε μια χαοτική υποκειμενικότητα: μια υποκειμενικότητα η οποία [...] άλλοτε μονολογεί και θυμάται θαμπά, ψάχνοντας στα σκοτεινά το παρελθόν της, άλλοτε παραληρεί και έχει παραισθήσεις, μετατρέποντας την αυταπάτη και τη φαντασίωση σε πραγματικότητα, κι άλλοτε ονειρεύεται ή αφήνει την ψυχή της να σκιαχτεί από το τίποτε, μπερδεύοντας ό,τι είναι με ό,τι φαίνεται».

Τα λόγια αυτά του Βαγγέλη Χατζηβασιλείου το 2009 στο περιοδικό «Νέα Εστία» νομίζω ότι συμπυκνώνουν όλο το νόημα του εμβληματικού μυθιστορήματος του Νίκου Μπακόλα «Η Μεγάλη Πλατεία», που το 1988 απέσπασε – δικαίως – το Α΄ Κρατικό Βραβείο

Μυθιστορήματος. Και μαζί μοιάζουν να αποτελούν έναν χρήσιμο οδηγό για να μπορέσει ο θεατής να μυηθεί στο σύμπαν της ομολογουμένως σπουδαίας παράστασης που έφτιαξε η ταλαντούχα Ελένη Ευθυμίου για λογαριασμό του ΚΘΒΕ.

Θα μπορούσε κάποιος να πει – μάλλον επιπόλαιο – ότι η «Μεγάλη Πλατεία» αποτελεί ένα χρονικό της ιστορίας της Θεσσαλονίκης από τον Μεσοπόλεμο μέχρι τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια. Ίσως και να είναι, με έναν πολύ λοξό τρόπο. Η ιστορία είναι διαρκώς παρούσα στο έργο του Μπακόλα, όχι όμως σαν σχήμα, σαν κατασκευή, όπως έχουμε μάθει να την προσεγγίζουμε και να την κατανοούμε. Η ιστορία είναι οι άνθρωποί της. Η πόλη είναι οι άνθρωποί της. Σκόρπιες ψηφίδες που κινούνται άτακτα μέχρι να βρουν τη θέση τους στο μεγάλο κάδρο και να συνθέσουν στο πέρασμα των χρόνων ένα ψηφιδωτό, που είναι αδύνατο να αντιληφθείς όταν είσαι κομμάτι του. Η «Μεγάλη Πλατεία» είναι ένα κράμα από θραύσματα όλων αυτών των μικρών ιστοριών που συνθέτουν τη «μεγάλη ιστορία». Χωρίς αρχή, μέση και τέλος. Άνθρωποι απλοί, καθημερινοί, θεατές των γεγονότων, χωρίς τίποτα το ηρωικό να τους στεφανώνει, που παλεύουν να υπάρξουν πριν ο θάνατος τους θερίσει, πριν η Ιστορία – νομοτελειακά – τους συντρίψει.

Αυτό το πλήθος «ανώνυμων» ανθρώπων είναι οι πρωταγωνιστές της «Μεγάλης Πλατείας», που λες και πιάσανε θέση σ' ένα καρουσέλ που συνεχώς περιστρεφόμενο σου αποκαλύπτει σταδιακά όλες τις αθέατες πλευρές του. Όμως και πάλι ο προβολέας δεν ρίχνει φως στο καρουσέλ, αλλά στους ανθρώπους του. Αυτούς που παλεύουν να κρατηθούν πάνω του, αυτούς που αρπάζονται για ν' ανέβουν, αυτούς που πέφτουν

αθόρυβα, χωρίς κανένα κρότο, ποδοπατημένοι και ρημαγμένοι. Αυτούς τους ανθρώπους ακούμε. Τις φωνές τους. Ή μάλλον τις κραυγές τους. Με τρόπο ασυνεχή. Κι αυτή η ασυνέχεια γεννάει ποίηση.

Την ποίηση αυτή αφουγκράστηκε η Ελένη Ευθυμίου και σοφά, μαζί με τον Άκη Δήμου που υπογράφει τη θεατρική διασκευή, δεν κατέφυγαν σε μία γραμμική αφήγηση στο όνομα μίας ευκολότερης θέασης της παράστασης. Χωρίς να παγιδευτούν στα δαιδαλώδη μονοπάτια του μακροσκελούς μυθιστορήματος του Μπακόλα, τα περπάτησαν και δημιούργησαν ένα νέο, υπερρεαλιστικό, έντονα ποιητικό θεατρικό κείμενο που αποπνέει όλη την ουσία του βιβλίου, χωρίς να προδίδει τον τρόπο και την αισθητική του. Πρόκειται πραγματικά περί άθλου.

Η παράσταση της Ευθυμίου – μία από τις ωραιότερες παραστάσεις που έχω δει τα τελευταία χρόνια – μοιάζει, κατά τη γνώμη μου, με ένα ποίημα. Δεν σε αφορά να αναλύσεις κάθε φράση, κάθε πτυχή της. Αφήνεσαι να τη γευτείς ως όλον. Αφήνεσαι να την αισθανθείς και όχι να την εξηγήσεις. Η σκηνοθετική άποψη της Ευθυμίου – ένα αμάλγαμα φορμαλισμού, ρεαλισμού, αφαιρετικής εικονοπλασίας και μουσικών ιντερμέδιων – αποτελεί μία πραγματική θεατρική πρόταση που σε συνεπαίρνει και σε συγκινεί.

Όλοι οι συντελεστές υπηρέτησαν με συνέπεια το όραμα της Ευθυμίου δίνοντας τον καλύτερό τους εαυτό. Η Ευαγγελία Κιρκινέ στο αφαιρετικό αλλά απολύτως λειτουργικό σκηνικό, ο Άγγελος Μέντης στα τόσο καλαίσθητα κοστούμια, ο Τάσος Παπαδόπουλος στην υπέροχη κινησιολογία – βασικό στοιχείο της ίδιας της σκηνοθεσίας – , ο Λευτέρης Βενιάδης στα υποβλητικά μουσικά τοπία, η Ζωή Μολυβδά Φαμέλη στην ευφυή χρήση του φωτός, ο Δημήτρης Ζάχος στα ποιητικής ομορφιάς βίντεο, ο Παναγιώτης Μπάρλας

στην απαιτητική μουσική διδασκαλία. Όλοι τους απετέλεσαν μία πολύ δυνατή δημιουργική ομάδα που χάρισαν στο ΚΘΒΕ και στους θεατρόφιλους της Θεσσαλονίκης μία παράσταση που έχουν κάθε λόγο να θυμούνται για καιρό.

Το έπραξαν φυσικά χάρη σε έναν θίασο πολύ ταλαντούχων, άριστα εκπαιδευμένων ηθοποιών (υποκριτική, κίνηση, τραγούδι). Ένας υποδειγματικός Χορός, μέσα από τον οποίο ξεπηδούν οι ήρωες του έργου. Υπάρχουν στιγμές που νομίζεις ότι παρακολουθείς Λειτουργία. Πραγματική μυσταγωγία το θέατρο όταν καταφέρνει να αγγίξει αυτά τα ύψη. Τους αξίζει να τους αναφέρω έναν έναν ονομαστικά. Είναι όλοι τους σπουδαίοι:

Ελένη Θυμιοπούλου (Αμαλία), Νίκος Καπέλιος (Χρίστος), Γιάννης Καραμφίλης (Ευριπίδης/Εκείνος), Μελίνα Κοτσέλου (Αλκμήνη), Νίκος Κουσούλης (Δημήτρης), Γιάννης Μαστρογιάννης (Φώτης), Νίκος Μήλιος (Άγγελος), Δημήτρης Μορφακίδης (Ηλίας), Χρήστος Παπαδημητρίου (Γιάννης), Χρήστος Παπαδόπουλος (Στρατής), Δημήτρης Σακατζής (Παυλάκης), Εύη Σαρμή (Ελένη), Κατερίνα Σισίνι (Αγγέλα), Θεόδωρος Σκούρτας (Ευγένιος), Χριστίνα Σωτηριάδου (Αντιγόνη), Φωτεινή Τιμοθέου (Δόμνα), Βασίλης Τρυφουλτσάνης (Χάρης/Πλιατσικολόγος), Μάρα Τσικάρα (Ευθαλία), Βικτώρια Φώτα (Μπετίνη/Ειρήνη Καρανικόλα), Μαρία Χατζηιωαννίδου (Μυρσίνη).

Η «Μεγάλη Πλατεία» είναι μία παράσταση, που ακόμα κι αν δεν μένεις στη Θεσσαλονίκη, αξίζει να ταξιδέψεις μέχρι εκεί για να τη δεις. Μία σπάνια θεατρική εμπειρία.

Διαβάστε ακόμη...

Διαβάστε ακόμη...
